

ዳኞች፡- ሓጎስ ወልዱ

አልማው ወሌ

አሊ መሐመድ

ነጋ ዱፍሣ

አዳነ ንጉሴ

አመልካች፡- አቶ ተድላ ማሞ ጌታቸው ጠበቃ አቶ ጌታቸው በለጠ - ቀረቡ

ተጠሪ፡- 1- አቶ ፍስሐ ሱመር ቀረቡ

2- አቶ ስዩም ተክለማርያም አልቀረቡም

መዝገቡን መርምረን የሚከተለውን ፍርድ ሰጥተናል፡፡

ፍ ር ድ

ጉዳዩ የፌደራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት የሰጠው ውሳኔ መሠረታዊ የህግ ስህተት ያለበት ስለሆነ በሰበር ታይቶ እንዲታረምልኝ በማለት ያቀረቡት የሰበር አቤቱታ የሚጣራ ነጥብ ያለው መሆኑ ተገልጾ የቀረበ ነው። ጉዳዩ በመጀመሪያ የታየው በፌደራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ነው። በሥር ፍርድ ቤት አንድ በኩል አመልካች ከሣሽ ተጠሪዎች ተከሣሽ በመሆን ተከራክረዋል። በሌላ በኩል ተጠሪዎች የተከሣሽ ከሣሾች አመልካች የከሣሽ ተከሣሽ በመሆን ተከራክረዋል።

1. የክርክሩ መነሻ አመልካች ያቀረበው ክስ ነው። አመልካች ከተጠሪዎች ጋር መስከረም 27 ቀን 1996 ዓ.ም የግንባታ የሥራ ውል እንደተዋዋለና ለሥራው ብር 715,625/ የሰባት መቶ አሥራ አምስት ሺ ስድስት መቶ ሃያ አምስት ብር/ ለመክፈል የተስማማ መሆኑን ተጠሪዎች በሶስት ጊዜ ክፍያ ብር 322,345.75 /ሶስት መቶ ሃያ ሁለት ሺ ሶስት መቶ አርባ አምስት ብር ከሰባ አምስት ሣንቲም/ የወሰዱ መሆኑን ገልጾ ተጠሪዎች የግንባታ ሥራውን ከጀመሩ በኋላ ብር 94,905.40 /ዘጠና አራት ሺ ዘጠኝ መቶ አምስት ብር ከአርባ ሣንቲም/ ዋጋ ያለው ሥራ ከሠሩና ብር 6068.40 ዋጋ ያለው የግንባታ ዕቃ በቦታው በመተው ሥራውን አቁመዋል። ስለሆነም ተጠሪዎች ከወሰዱት ክፍያ ውስጥ ሥራ ላይ ያላዋሉትን ብር 221,369.95 /ሁለት መቶ ሃያ አንድ ሺ ሶስት መቶ ስልሣ ዘጠኝ ብር ዘጠና አምስት ሣንቲም/ ከነወለዱ ሊመልሱልኝ ይገባል። ከዚህ በተጨማሪ ግንባታው በወቅቱ ባለመጠናቀቁ ቤቱን ለመሥራት የሚጠይቀው ተጨማሪ ወጭ ብር 335,012.70 /ሶስት መቶ ሰላሣ አምስት ሺ አስራ ሁለት ብር ከሰባ ሣንቲም/ ሊከፍሉ ይገባል። ግንባታው በመዘግየቱ ብር 71,562.50 መቀጫ የመክፈል ሀላፊነት አለባቸው። በአጠቃላይ ተከሣሾች /ተጠሪዎች / ብር 637,623.88 /ስድስት መቶ ስላሣ ሰባት ሺህ ስድስት መቶ ሃያ ሶስት ብር ከሰማኒያ ስምንት ሣንቲም/ እንዲከፍሉ ይወሰንልኝ በማለት ክስ አቅርበዋል። ተጠሪዎች በተከሣሽነት ቀርበው ከሣሽ /አመልካች/ ያቀረበው ክስ ተገቢ አይደለም።

የግንባታ ሥራው በወቅቱ ያልተጠናቀቀው ከሣሽ የግንባታ ፈቃድ የለለው በመሆኑና ግንባታውን እንድናቆም የቀበሌ አስተዳደር ስላስገደደን ነው። የዋጋ ጭማሪውም በዚህ ምክንያት የደረሰ ነው። የግንባታውን ሰማኒያ አምስት ፐርሰንት አጠናቀናል። ከሣሽ ግምቱ ብር 100,000 የሆነ የግንባታ ዕቃ ወስዷል። ስለሆነም የከሣሽ ክስ ውድቅ ይደረጋልን በማለት ተከራክረዋል።

2. ተጠሪዎች በበኩላቸው የግንባታውን ሰማኒያ አምስት ፐርሰንት የሠራን ሲሆን ከሣሽ ሊከፍለን የሚገባውን የሶስተኛ ዙር ክፍያ አልከፈለንም ከሣሽ የግንባታ ዕቃ ዋጋ በመጨመሩ ምክንያት የመጣውን የዋጋ ለውጥ የመሸፈን ግዴታ ያለበት ቢሆንም የዋጋ ለውጡን አልከፈለንም ከዚህ በተጨማሪ ከሣሽ ለዕቃ ኪራይ የከፈልነውን በቦታው የነበረውና የወሰደውን የግንባታ ዕቃ ዋጋ በድምሩ ብር 33,594.56 /ሶስት መቶ ሰላሣ ሶስት ሺ አምስት መቶ ዘጠና አራት ብር ከሀምሳ ስድስት ሣንቲም/ ሊከፍለን ይገባል በማለት የተከሣሽ ከሣሽነት ክስ አቅርበዋል። አመልካች በተከሣሽ ከሣሽነት ቀርቦ ተከሣሾች/ ተጠሪዎች/ የሠሩት የግንባታ ሥራ አስራ አራት ፐርሰንት ብቻ ስለሆነ ተጨማሪ ክፍያ የጠየቁት አላግባብ ነው። ከሣሾች የዋጋ ጭማሪ ክፍያና የግንባታ ዕቃ ዋጋ በማለት ያቀረቡት ጥያቄ የህግ መሠረት የለውም በማለት ተከራክረዋል።

የአመልካችን ክስና የተጠሪዎችን የመከላከያ መልስ እንደዚሁም የተጠሪዎችን የተከሣሽ ከሣሽነት ክስና የአመልካችን የከሣሽ ተከሣሽነት ክርክርና ግራ ቀኙ ያቀረቡትን ማስረጃ በመስማትና በመመርመር የግንባታ ፈቃድ የማውጣት ኃላፊነት ያለባቸው ተከሣሾች /ተጠሪዎች/ በመሆናቸው ለግንባታው መዘግየት በሀላፊነት የሚጠየቁት ተከሣሾች /ተጠሪዎች/ ናቸው። ስለተሠራው የግንባታ ሥራ መጠን የተሻለ ማስረጃ ያቀረበው ከሣሽ /አመልካች/ በመሆኑ ተጠሪዎች/ ተከሣሾች/ በቅድሚያ ክፍያ ከወሰዱት ገንዘብ ውስጥ ብር 221,369.95 ለከሣሽ /አመልካች/ ሊመልሱ ይገባል። የግንባታ ሥራው በወቅቱ ላለመጠናቀቁ ሀላፊነት ያለባቸው ተጠሪዎች ስለሆኑ በግንባታው መዘግየት ለተከሰተው የዋጋ ጭማሪ የተከሣሽ ከሣሾች ሊከፍሉ ይገባል በማለት ተጠሪዎች ብር 556,382.65 / አምስት መቶ ሃምሳ ስድስት ሺህ ሶስት መቶ ሠማኒያ ሁለት ብር ከስልሳ አምስት ሣንቲም/ ለአመልካች ከሣሽ ይክፈሉ በማለት የፌደራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ውሣኔ ሰጥቷል።

3. ተጠሪዎች በዚህ ውሣኔ ቅር በመሰኘት ይግባኝ ለፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት አቅርበዋል። ይግባኝ ሰሚ ችሎቱ የግራ ቀኙን ክርክር ከሰማ በኋላ የግንባታ ፈቃድ የማውጣትና ኘላን የማዕደቅ ሀላፊነት ያለበት ተዋዋይ ወገን ማንኛቸው እንደሆኑ አመልካች ተጠሪዎች ያደረጉት የግንባታ ሥራ ውል አይገልጽም። ተጠሪዎች የግንባታ ፈቃድ ለማውጣትና ኘላን ለማዕደቅ በውሉ በግልፅ ሀላፊነት ያልወሰዱ ከመሆኑና የግንባታ ፈቃድና ኘላን የሚሰጠው ለባለቤቱ ወይም ለህጋዊ ወኪል ብቻ እንደሆነ የየካ ክፍለ ከተማ የመሠረተ ልማትና ቤቶች ጉዳይ ጸ/ቤት የግንባታ ፈቃድ ክትትልና ቁጥጥር ደንብ ቁጥር 17 እና የመመሪያ ቁጥር 1/97ን በመጥቀስ ለከፍተኛው ፍርድ ቤት በዕሉፍ ማብራሪያ ሰጥቷል። ተጠሪዎች የአመልካች ወኪል መሆናቸው አልተረጋገጠም ስለዚህ ግንባታ ፈቃድ የማውጣትና ኘላን የማዕደቅ የአመልካች ሀላፊነት ነው። አመልካች ለተጠሪዎች በኘላን መሠረት የተከናወነውን የግንባታ ሥራ በማረጋገጥ ክፍያ የመክፈል ሀላፊነት ያለበት መሆኑ አመልካችና ተጠሪዎች መስከረም 27 ቀን 1996 ዓ.ም ባደረጉት ውል አንቀፅ 3 በግልፅ ተመልክቷል። አመልካች ለተጠሪዎች የከፈለው የመጀመሪያ ክፍያ የግንባታ ሥራውን ለማስጀመር ሁለተኛው ክፍያ ደግሞ ሥራው የተሠራ መሆኑ ተረጋግጦ የተከፈለ መሆኑ ተጠሪዎች ባቀረቡት የሰነድ ማስረጃ የተረጋገጠ በመሆኑ ተጠሪዎች ለአመልካች ብር 221,369.95 የመመለስ ግዴታ የለባቸውም። አመልካች የግንባታ ፈቃድ ባለማውጣቱና ኘላን ባለማዕደቁ ምክንያት የግንባታ ሥራው በመዘግየቱ ምክንያት

የመጣን የግንባታ ዕቃ ዋጋ ጭማሪ ተጠሪዎች ለአመልካች የመክፈል ግዴታ ያለባቸውም በማለት የከፍተኛው ፍርድ ቤት የሰጠውን ውሳኔ ሽርታል። የተጠሪዎችን የከሚሰጡ ክስ በተመለከተ የከፍተኛው ፍርድ ቤት ግራ ቀኙን አከራክሮ ይወስን በማለት በፍታብሔር ሥነ ሥርዓት ሕግ ቁጥር 341/1/ መሠረት ለከፍተኛው ፍርድ ቤት መልሶለታል።

4. አመልካች ሚያዝያ 18 ቀን 2002 ዓ.ም በተፃፈ የሰበር አቤቱታ ተጠሪዎች አመልካች ጋር የቤት ግንባታ ውል የተዋዋሉት የግንባታ ፈቃድ አውጥተውና ግሉን አፀድቀው በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ ግንባታውን ጨርሰው ለአመልካች ለማስረከብ ነው ተጠሪዎች የግንባታ ፈቃድ ሳይኖርና ግሉን ሳይፀድቅ ቤቱ ሊገነባ እንደማይችል ያውቃሉ። የግንባታ ፈቃድ ሳይወጣና ግሉን ሳይፀድቅ ሥራ መጀመራቸው ጥፋት ነው። ስለዚህ ለግንባታው መዘግየት ተጠሪዎች ሀላፊነት ያለባቸውም በማለት ይግባኝ ሰሚው ችሎት የሰጠው ውሳኔ የህግ ስህተት ያለበት ነው። ይግባኝ ሰሚው ፍርድ ቤት ተጠሪዎች የወሰዱትን ገንዘብ የሚመጥን የግንባታ ሥራ ሠርተዋል ወይስ አልሠሩም የሚለውን ጭብጥ በመያዝ የግራ ቀኞችን ክርክርና ማስረጃ በመመዘንና በማጣራት መወሰን ሲገባው በገለልተኛ ባለሙያ ተገምቶ የቀረበውን ማስረጃ ውድቅ በማድረግ ክፍያው የተፈፀመው ለተሠራው ሥራ መጠን ነው በማለት መወሰኑ መሠረታዊ የህግ ስህተት አለበት። የከፍተኛው ፍርድ ቤት ተጠሪዎች ለውሉ መዘግየት ሀላፊ መሆናቸውንና የግንባታ ዕቃ ዋጋ በመጨመሩ ምክንያት የመጣውን ልዩነት መክፈል ሀላፊነት ወስኖ እያለ የተጠሪዎችን የተከላከሉ ከሚሰጡ ክስ ውሳኔ አልሰጠበትም በማለት ጉዳዩን መመለሱ መሠረታዊ የህግ ስህተት ያለበት በመሆኑ በሰበር ታይቶ እንዲታረምልኝ በማለት አመልክተዋል። ተጠሪዎች ታህሣሥ 1 ቀን 2003 ዓ.ም በሰጡት መልስ ስለግንባታ ፈቃድ ማመልከቻ አቀራረብ አሰጣጥና ቁጥጥር በወጣው አዋጅ ቁጥር 316/79 ግንባታ ፈቃድ የሚጠየቀው ሲፈቀድም የሚሰጠው ለባለቤቱ ወይም ለወኪሉ ስለመሆኑ በግልፅ ተደንግጓል። ይህንኑ ነጥብ በተመለከተ ማብራሪያ እንዲሰጠው የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ትዕዛዝ ሰጥቶ የሚመለከተው አካል ግልፅ ምላሽ በዕሉፍ ሰጥቶ እያለ ይህንን በማለፍ የከፍተኛው ፍርድ ቤት መወሰኑ ተገቢ ባለመሆኑ በይግባኝ ሰሚው ችሎት መሻሩ ተገቢ ነው። አመልካች የግንባታ ፈቃድ ያወጡት ከአንድ ዓመት በኋላ በመሆኑ ግንባታው በመዘግየቱ ምክንያት ለደረሰው የግንባታ ወጭ ጭማሪ ተጠሪዎች የመካከ ሀላፊነት የለብንም። የግንባታ ሥራውን ዋጋ ክፍያ የወሰድነው የተሠራው ሥራ መጠንን በተመለከተ አሠሪው /አመልካች/ እና የሥራ ተቋራጮች የሆኑት ተጠሪዎች ጥር 28 ቀን 1996 ዓ.ም በተፃፈ መተማመኛ ተፈራርመው በመሆኑ የምንመልሰው ገንዘብ የለም። ተጠሪዎች 85% እንደሠራንና አመልካች ለሠራነው ሥራ ክፍያ ያልፈፀሙ በመሆኑን ገልፀን ያቀረብነው የተከላከሉ ከሚሰጡ ክስ ሳይሆን ማይወሰን የከፍተኛው ፍርድ ቤት ያለፈው በመሆኑ ጉዳዩን ይግባኝ ሰሚው ችሎት መመለሱ ተገቢ ነው በማለት ተከራክረዋል። አመልካች ጥር 27 ቀን 2003 ዓ.ም የተፃፈ ሁለት ገፅ የመልስ መልስ አቅርበዋል።

ከሥር የክርክሩ አመጣጥና በሰበር ግራ ቀኙ ያቀረቡት የዕሉፍ ክርክር ይዘት በአጭሩ የተገለፀው ሲሆን እኛም ጉዳዩ ለሰበር ሲቀርብ የተያዘውን ጭብጥ ማለትም የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት ተጠሪዎች የግንባታ ፈቃድ የማውጣትና ግሉን የማስፀደቅ ሀላፊነት የሌለባቸው በመሆኑ ግንባታው በመዘግየቱ ምክንያት የግንባታ ዕቃ ዋጋ በመጨመሩ የደረሰውን የዋጋ ጭማሪ ለመክፈል ሀላፊነት የለባቸውም በማለት የሰጠው ውሳኔ ተገቢ ነው ወይስ አይደለም? የሚለውን ጭብጥ በመያዝ ጉዳዩን መርምረናል።

ከላይ የተገለፀውን ጭብጥ ለመወሰን በመጀመሪያ ፍሬ ጉዳይ የማጣራትና ማስረጃ የመመዘን ሥልጣን ያላቸው የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤትና የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት በተለያዩ መደምደሚያ ላይ የደረሱበትን ምክንያት መመልከት አስፈላጊ ነው። የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ተጠሪዎች ግንባታ ፈቃድ የማውጣትና ኘላን የማስፀደቅ ሀላፊነት አለባቸው ከሚለው መደምደሚያ ላይ የደረሰው አመልካችና ተጠሪዎች የግንባታ ሥራ ውል ለመዋዋል ሲነጋገሩ ተጠሪዎች የግንባታውን ፈቃድ ከሚመለከተው የመንግስት አካል በማውጣትና ኘላንን በማስፀደቅ ግንባታውን በስድስት ወር ውስጥ አጠናቅቀው ለማስረከብ ለአመልካች ገልፀውላቸዋል በማለት የአመልካች ምስክሮች ቃል ለሰጡት የምስክርነት ቃል ታዳሚነትና ክብደት ያለው ማስረጃ መሆኑን በመግለፅና ተጠሪዎች የግንባታ ፈቃድ ማይኖር ሥራ መጀመራቸው ከሙያቸው አንፃር ሲታይ ጥፋታቸው ነው በማለት መሆኑን በውሣኔው በግልፅ አስፍሮታል። የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት በበኩሉ አመልካችና ተጠሪዎች መስከረም 27 ቀን 1996 ዓ.ም የተዋዋሉት የግንባታ ሥራ ውል ተጠሪዎች የግንባታ ፈቃድ የማውጣትና ኘላን የማስፀደቅ ሀላፊነት ያለባቸው መሆኑን አይገልፅም። ከዚህ በተጨማሪ የግንባታ ሥራ ፍቃድ የሚሰጠው ለንብረቱ ባለቤት ወይም ለህጋዊ ወኪሉ ብቻ መሆኑ አግባብነት ባላቸው የህግ ማዕቀፎችና የአሠራር መመሪያዎች ተመልክቷል። ተጠሪዎች የአመልካች ወኪሎች ስለመሆናቸው የቀረበ ማስረጃ የሌለ በመሆኑ ተጠሪዎች የግንባታ ሥራ ፈቃድ ለማውጣት የሚችሉ አይደሉም። ስለሆነም የግንባታ ሥራ ፈቃድ ባለመውጣቱ ምክንያት የግንባታ ሥራ ለመዘግየቱም ሆነ በዚህ ምክንያት ለተከሰተው የዋጋ ለውጥ ተጠሪዎች በሀላፊነት አይጠየቁም በማለት ነው።

ከዚህም የምንረዳው የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት አመልካችና ተጠሪዎች መስከረም 27 ቀን 1996 ዓ.ም በዕሉፍ ያደረጉትን የግንባታ ሥራ ውል ይዘትና አግባብነት ባላቸው የህግ ማዕቀፎች መሠረት የግንባታ ሥራ ፈቃድ ማውጣት የሚችለው ማንኛው ወገን ነው የሚለውን ነጥብ መሠረት ማድረግ ውሣኔ የሰጠ መሆኑን ነው። የአንድ ሰው ግዴታ ሀላፊነት ከውል ወይም ከህግ የሚመነጭ መሆኑ ግልፅ ነው። ተጠሪዎች ከአመልካች ጋር ሲደራደሩ የግንባታ ፈቃድ ለማውጣትና ኘላንን ለማስፀደቅ እንደሚችሉ እንደገለፀ በአመልካች ምስክሮች የተገለፀ ሲሆን አመልካችና ተጠሪዎች ያደረጉት የግንባታ ሥራ ውል ስምምነት ውስጥ ተጠሪዎች የግንባታ ሥራ ፈቃድ ለማውጣትና ኘላንን አዕድቀው ሥራ ለመጀመር በግልፅ ያልተዋዋሉም መሆኑን ፍሬ ጉዳይ በማጣራትና ማስረጃ በመመዘዘን የሥር ፍርድ ቤት የፈፀመውን ስህተት በይግባኝ አይቶ የማረም ሥልጣን ባለው ይግባኝ ሰሚው ፍርድ ቤት ተረጋግጧል።

ከዚህ በተጨማሪ የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ተጠሪዎች የግንባታ ሥራ ከመጀመራቸው በፊት የግንባታ ሥራ ፈቃድ የተሰጠ መሆኑን የማረጋገጥና የፀደቀ ኘላን መኖሩን የማረጋገጥ ሙያዊ ሀላፊነት አለባቸው በማለት የወሰነው ውሣኔ የግንባታ ፈቃድ አሠጣጥ ክትትልና ቁጥጥር ደንብ ቁጥር 17 እና ከመመሪያ ቁጥር 1/97 አንፃር ሲታይ ተገቢነት የሌለው መሆኑን፣ የግንባታ ሥራ ፈቃድ የሚሰጠው ለባለቤቱ ወይም ለወኪሉ ብቻ መሆኑን በማረጋገጥ ይግባኝ ሰሚው ችሎት የከፍተኛ ፍርድ ቤት በህግ አተረጓጎም ረገድ የፈፀመውን ግድፈት እንዳረመ ለመገንዘብ ችለናል።

የግንባታ ሥራ ፈቃድ የማውጣት ሀላፊነት ያለበት ማን ነው? የሚለው መሠረታዊ ጥያቄ መፍታት ያስፈለገው የግንባታ ሥራ ፈቃድ ባለመውጣቱ ምክንያት ለግንባታ ሥራው መዘግየትና የግንባታ ዕቃዎች ባሣዩት የዋጋ ጭማሪ ምክንያት የወጣውን ተጨማሪ ወጭ የመሸፈን ሀላፊነት ያለበት አመልካች ነው ወይስ ተጠሪ ነው የሚለውን ጭብጥ ለመወሰን ነው። ስለሆነም አመልካች

በግንባታ ሥራ ውሉ በግልፅ ተጠሪዎች ግዴታ ያልገቡበትንና ከላይ በተገለፁት አግባብነት ባላቸው የህግ ማዕቀፎችና የአሠራር መመሪያዎች የአመልካች ወይም የአመልካች ህጋዊ ወኪሎች ተግባርና ሀላፊነት መሆኑ የተደነገገውን ግዴታቸውን ባለመወጣታቸው ምክንያት የግንባታ ሥራው የዘገየ መሆኑ ፍሬ ጉዳይ የማጣራትና ማስረጃ የመመዘን ሥልጣን ባለው ይግባኝ ሰሚ ችሎት ተረጋግጧል።

ተጠሪዎች ከውል ወይም ከህግ የመነጨ የግንባታ ሥራ ፈቃድ የማውጣትና ኘላን የማስፀደቅ ሀላፊነት የሌላባቸው በመሆኑ የግንባታ ሥራው የግንባታ ሥራ ፈቃድ ባለመወጣቱ ምክንያት ለመዘገየቱና የግንባታ ሥራው በመዘገየቱና ምክንያት ለተከሰተው የግንባታ ዕቃ ዋጋ ጭማሪ ተጠያቂ የሚሆኑበት ምክንያት የለም። በመሆኑም የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት የሰጠው ውሣኔ መሠረታዊ የህግ ስህተት ያሌለበት በመሆኑ በዚህ በኩል አመልካች ያቀረበውን ክርክር አልተቀበልነውም።

አመልካች ይግባኝ ሰሚው ችሎት ተጠሪዎች የሠሩት የግንባታ ሥራ መጠንና ከአመልካች የወሰዱትን የገነዘብ መጠን ተመጣጣኝ መሆኑን በማጣራት መወሰን ሲገባው ተጠሪዎች ለአመልካች የሚመልሱት ገንዘብ የለም በማለት መወሰኑ የህግ ስህተት አለበት በማለት ያቀረቡት አቤቱታ በሰበር በጭብጥነት የተያዘ አይደለም። ከዚህ በተጨማሪ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት የከፍተኛው ፍርድ ቤት ተጠሪዎች ለአመልካች ብር 221,369.95 እንዲመልሱ በማለት የሰጠውን ውሣኔ የሻረው ተጠሪዎች ለገነቡት የግንባታ ሥራ አመልካች ክፍያ ስለሚፈፀምበት ሁኔታ በግንባታ ሥራ ውሉ የተስማሙበትን የውል ሀይል ቃልና አመልካች ተጠሪዎች ጥር 25 ቀን 1996 ዓ.ም በመተማመን የተፈራረሙበትን ሠነድ ይዘት ታዳሚነትና ክብደት በመመዘን እንደሆነ ተገንዝበናል። ስለሆነም ይግባኝ ሰሚው ችሎት የግራ ቀኙን ክርክርና ማስረጃ በመመዘን ውሣኔ የተሰጠበት በመሆኑና የሰበር ችሎት ፍሬ ጉዳይ የማጣራትና ማስረጃ የመመዘን ሥልጣን የሌለው መሆኑ በህገ መንግስቱ አንቀፅ 80 ንዑስ አንቀፅ 3/ሀ/ እና አዋጅ ቁጥር 25/1988 አንቀፅ 10 የተደነገገ በመሆኑ በዚህ በኩል አመልካች ያቀረቡት ክርክር የህግ መሠረት የሌለው በመሆኑ አልተቀበልነውም።

አመልካች የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት የከፍተኛው ፍርድ ቤት የተጠሪዎችን የተከሣሽ ከሣሽነት ክስ አጣርቶ እንዲወስን ጉዳዩን መመለሱ መሠረታዊ የህግ ስህተት ያለበት መሆኑን በመግልፅ አመልካች የሰበር አቤቱታ አቅርበዋል። የከፍተኛው ፍርድ ቤት የከሣሽን ክስና ማስረጃ በመቀበል ተጠሪዎች በሀላፊነት ይጠየቃሉ ብሎ ስለወሰነ የተጠሪዎችን የተከሣሽ ከሣሽነት ጥያቄ በጥቅሉ ውድቅ አድርጎባቸው የነበረ መሆኑን ውሣኔው ያሳያል። ይግባኝ ሰሚው ችሎት ተጠሪዎች ለአመልካች ክስ ተጠያቂ አይደሉም በማለት ወስኖ የከፍተኛው ፍርድ ቤት የሰጠውን ውሣኔ ሽርታል። ይህም በመሆኑ የከፍተኛው ፍርድ ቤት ከዚህ በፊት በዝርዝር አጣርቶ ያልወሰነውን የተጠሪዎች የተከሣሽ ከሣሽነት ጥያቄ አጣርቶ እንዲወስን ጉዳዩን መልሶታል። ይህ ውሣኔ መሠረታዊ የህግ ስህተት የሌለበት ከመሆኑም በላይ ገና በሂደት ላይ ያለና የመጨረሻ ውሣኔ ያልተሰጠበት በመሆኑ አመልካች የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ጉዳዩን አጣርቶ እንዲወሰን ይግባኝ ሰሚው ችሎት መወሰኑ መሠረታዊ የህግ ስህተት አለበት በማለት ያቀረበውን አቤቱታ አልተቀበልነውም።

ከላይ በዘረዘርናቸው ምክንያቶች የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት የሰጠው ውሣኔ መሠረታዊ የህግ ስህተት የለበትም በማለት ወስነናል።

ው ሣ ኔ

1. የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት የሰጠው ውሣኔ ፀንቷል።
2. በዚህ ፍርድ ቤት ያወጡትን ወጭና ኪሣራ ግራ ቀኝ ለየራሳቸው ይቻቻሉ።
መዝገቡ ወደ መዝገብ ቤት ይመለስ።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት

ሃ/ዲ